

Motion

1983/84:682

Börje Hörnlund m. fl.

Skogshögskolan i Umeå

Utlokalisering av skogshögskolan till Umeå har inte skett på det sätt som riksdagen tidigare beslutat om. Riksdagen har beslutat om att skogshögskolan i Umeå skall vara skogshögskolans huvudort. Detta beslut har emellertid aktivt motarbetats, och de motsträviga har kunnat sätta sig över riksdagens beslut. Detta framgår av att mer än 65 % av resurserna nu är förlagda till Ultuna medan övrig verksamhet är fördelad på ett ca 20-tal orter. (Bilägger tidningsartikel av professor Gustav von Segebaden.) Med anledning av att riksdagens beslut uppenbarligen ej uppfylls föreslår vi att en parlamentarisk beredningsgrupp får i uppdrag att snarast lägga fram förslag om hur riksdagens beslut skall fullföljas.

Med stöd av vad ovan anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att en parlamentarisk beredningsgrupp tillsätts med uppgift att skyndsamt tillgodose riksdagsbeslutet om skogshögskolans förläggning till Umeå.

Stockholm den 19 januari 1984

BÖRJE HÖRNLUND (c)

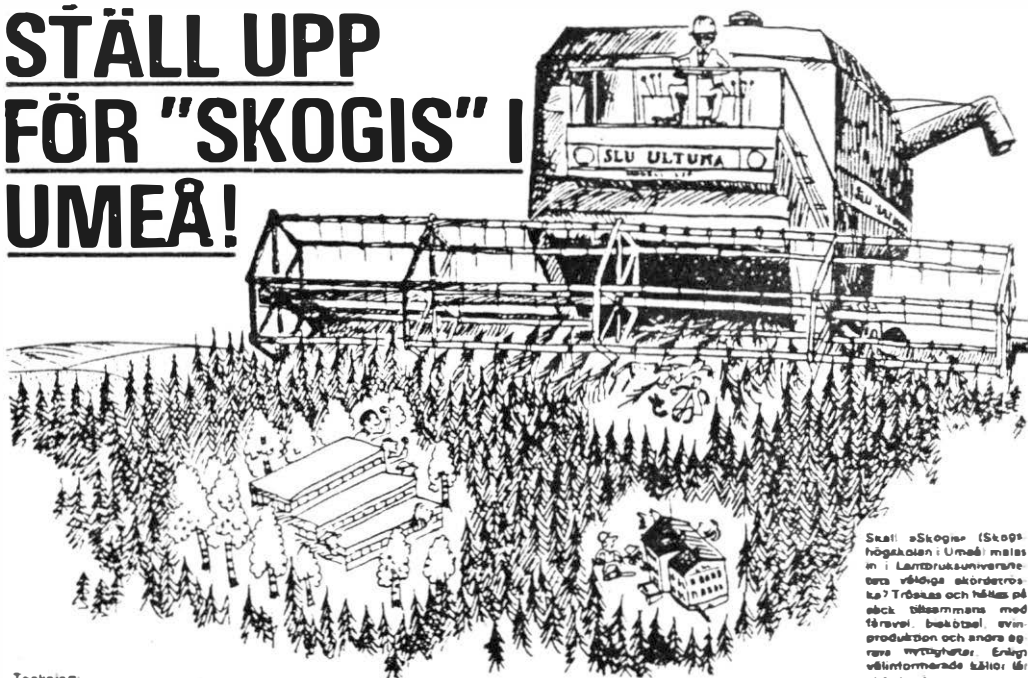
MARTIN OLSSON (c)

SVEN-ERIK NORDIN (c)

KARIN ISRAELSSON (c)

PER-OLA ERIKSSON (c)

STÄLL UPP FÖR "SKOGIS" I UMEÅ!

Skall »Skogis» (Skogs-
högskolan i Umeå) mottas
en i Lantbruksuniversite-
tens världsa skogstros-
ka? Träsaas och hållas på
sick tillsammans med
fåvarel, beaktat, even-
produktion och andra eg-
nare mytigheter. Enligt
våldformade lättor är
skogstroskolan redan va-
re igång...

Teckning:
NILS FORSHED

Några erfarenheter och slutsatser efter dry-
ga 6 år i Skogshögskolans/skogsfakultetens
ledning.

— Av professor GUSTAF VON SEGBADEN —

Det är väl känt och allmänt omvittnat att Skogs-
högskolans splittring i samband med utlokalisie-
ringen från Stockholm var olycklig.

Både splittringen som sådan och dess genom-
förande (fördelningen av institutioner och tjänster
på olika orter) orsakades till stor del av att
kortsiktiga personliga intressen hos vissa »starka»
professorer i hög grad kunde göra sig gällande —
till förfång för det som mera långsiktigt kunde
vara rationellt för verksamheten.

Även om sålunda förutsättningarna efter utflytningen under alla
förhållanden varit svåra är jag övertygad om att den inom Skogs-
högskolans egen rām hade varit möjligt att utveckla ett tillstånd präglat
av förtroende och intresseengagemang mellan orterna. För några år
sedan hade vi också genom konstruktiva samtal i den s k »prefekt
lundsens», en helt informell men inflytelserik grupp, kommit ett bra steg
framåt på den vägen.

Efter sex år inom konstellationen Sveriges lantbruksuniversitet är jag
dock på det klara med att vi inte av egen kraft kan förbättra
situationen. Orsakerna till detta är flera. En är att lantbruksuniversi-
tetet i sin (jag höll på att skriva »i» allt väsentligt», men »allt» är
riktigare) domineras av Utluna. Det är mer än 65 % av de totala
resurserna koncentrerade, trots att verksamheten finns på ytterligare
tjugotalet orter i landet. Och att mycket vill ha mer» gäller även i det
har sammanhang. Vidare har man från rektorsämbetets sida drövt
den linjen att i organisatoriska och administrativa frågor genomgående

stärka den centrala ledningen på fakulteternas bekostnad. Man har
t o m varit inne på att helt slopa fakulteterna!

INGET MÄRKLIGT

I det läget är det inte så märkligt att möjligheten att samla fakulteten är
kän, för att inte säga i det närmaste obefintlig. Detta särskilt som vissa
institutionsförträdare i en del fall hellre spelar under bordet med
rektorsämbetet än söker medverka till en för hela Skogshögskolan
gynnsam lösning.

Men, säger kanske den uppmärksamme läsaren, för några år sedan
var ni ju i alla fall en bit på väg i rätt riktning. Hur har det gått med
detta? Jo, så var det, men den positiva utvecklingen avbröts abrupt,
och i stället blev det tyvärr ett par jättelika tillbaka. Det som då
inträffade var att en grupp, som under dåvarande rektors ledning
arbetade med en långsiktiga plan för universitetet, bl a föreslog den
långsiktiga strategin att skogsfakulteten skulle koncentreras till Utluna.
Enheten i Umeå, som enligt statsmakternas beslut är Skogs-
högskolans huvudort och där huvuddelen av de tunga tillämpade
skogliga institutionerna är lokaliserade, skulle successivt återlämnas för
att slutligen få rangen av nordländsk forskningsstation. Lyckligtvis gick
det att få stopp på detta spektakel via en riksdagsmotion av Georg
Andersson. Dock hade händelsen orsakat djupa förtroendetyfver
inom både universitetet och fakulteten.

UMEÅALTERNATIVET BÄST

Vid behandlingen av den nämnda motionen uttalade ett enigt
jordbruksutskott (JouU 1980/81:27) att risadagen, att Umeåalternati-
vet för Skogshögskolans lokalisering skall ligga fast och fullföljas
samt att de resurser som ställts till lantbruksuniversitetets förtroende
bör fördelas så att styftet med utlokaliseringen inte förloras.

Riksdagens anvisning har dock inte avsett något resultat i avsedd
riktning. Varför? Obstruktion? Ja, hur skall man egentligen tolka att
inte långt efter uttalandet, den dåvarande och nuvarande universi-
tetsregeringen mycket aktivt — och bakom ryggen på fakultetens
ledning och organ — medverkar till att på Utluna etablera en för
Umeås del splittring och expansionshämmande verksamhet i form av
den s k SIMS-gruppen? (SIMS skall uttrycka Skog-Industri-Marknads-
Studier, och inte sammalabira som man lätt kan förledas att tro.)

Händelserna ovan inträffade 1981 och 1982. — Nu är ett bråk igång
igen! Lantbruksuniversitetet? Den utlösande faktorn denne gång är ett
förslag i den Gunnarssonska utredningen om de skogliga utbild-
ningarna (De Jo 1983:6).

Utredningsmannen, landshövdingen Gösta Gunnarsson, och en med honom enig grupp av sakkunniga och experter, har bl a funnit att den nuvarande placeringen av den skogliga yrkesläran på Ultuna är ännu mer missgynnad jämfört med vad jag inledningsvis berörde om de intressen som styrts högskolans uppdelning! De drar dock ej den fulla konsekvensen av detta, nämligen att föreslå en flyttning till Umeå. Så långt hade det nog inte gått att få enighet. Men, so what? Åter har kortriktigheten fått göra sig gällande på det långsiktigt vettigas bekostnad! Utredningen begränsar sig i stället till att, i full enighet, föreslå att även det sista året av smärtnadsinriktningens i jägmästarutbildningen, nu förlagd till Ultuna, ska flyttas till Umeå. Därutöver föreslås att någon enskild lärarytelse från yrkesläran flyttar med samt att den s k SIND-professuren i produktutveckling och marknadskunskap för sågade trävaror tillskapas i Umeå.

☐ POSITIVT FÖRSLAG

Detta förslag av utredningen har, även om det alltså är begränsat till en omförtning och lärarbehovet synes vara räknat i underkant, uppfattats mycket positivt inom stora delar av fakulteten, av studentkåren samt i skogsbruket i samband med remissbehandlingen av förslaget har vi dock fått åse en uppvisning i defektism och brist på ömsjörhet av den nya fakultetsledningen. Med ambitionen att kunna få ett (stenbart!) enligt svar från fakulteten har man i dess styrande organ, kollegienämnden, kommit på — »fram» kan inte användas i det här sammanhanget — att det Gunnarssonska förslaget bör avvisas, men att i stället en mindre enhet för regional skogsteknologisk forskning bör tillskapas i Umeå. Det tidigare forskningsstationsänkanden går alltså igen!

Det är väl känt att universitetsledningen är emot utredningens förslag i de aktuella frågorna. Som väntat kommer detta också till uttryck i lantbruksuniversitetets remissvar.

Det kan vara värt att här nämna att också en annan utanför fakulteten bedriven utredning kommit fram till samma resultat som Gösta

Gunnarsson, d v s att den marknadsinriktade utbildningen bör flyttas till Umeå. Det är lantbruksdirektören, t f professor i lantbrukets marknadsutvärdering vid lantbruksfakulteten Åke Andersson, som haft i uppdrag att följa upp förslagen i den s k »Samhälls- och utredningens», ett av alla dessa beställningsverk i hagen av den tidigare nämnda långsiktiga utredningen. Andersson avslutade sin utredning på församlingen i år, men av någon egendomlig anledning har den inte getts någon spridning ens inom universitetet — andra märkliga turer kring den samma ett forige.

☐ POLITIKERNA MÅSTE AGERA!

Nej, skall en koncentration till Umeå kunna åstadkommas av den skogliga forskningen och utbildningen i enlighet med riksdagens intentioner och till närings- och samhällsivets bästa, måste nu politikerna ta sitt ansvar och agera! Inom lantbruksuniversitetet självt finns varken viljan eller förmågan till detta.

Jag kan tänka mig följande trestegsprogram:

1. Genomför Gunnarssons förslag angående marknadsutbildningen. Förstärk dock lärarytelsestema med bl a en professor i skogsteknik (nu placerad i Garpenberg, ledig 1985-01-01 och just under tillsättning!) och en i yrkeslära (nu placerad i Ultuna, ledig senast 1990-01-01).
2. Flytta Garpenbergsåret i jägmästarutbildningen till Umeå. Förstärk samtidigt Umeå med vissa lärarytelsestema i framt grundläggande skogliga ämnen från Ultuna. I dagsläget anser man sig där ha sådan övertäpning att man vill starta en egen skogsbilologisk jägmästarutbildning! Flytta resterande del av yrkesläran.
3. Överför Skogshögskolan i Umeå till Umeå universitet, med motsvarande ställning som exempelvis Tekniska Högskolan i Lund. Det finns även mer radikala alternativ än det som här har skisserats. Principbeslut om programmet bör fattas snabbt och det hela bli genomfört inom högst fem år. Därmed skulle kraftsamling, gemenskap och framtidsro skapas vid Skogshögskolan i Umeå — en god utgångspunkt för en framgångsrik och expänsiv forskning och undervisning till nytta för alla!